

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr. — Félévre 2 frt 50 kr.

Negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Beliczey-utca, 1071. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és előfizetési pénzek küldendők.

Hirdetések és nyiltéri közlemények jutányos áron vétetnek fel.

Egyes számok kaphatók

Nyáczik Soma Utóda kereskedésén.

Az aratás!

Az aratás eredményéről való tájékoztatás képezi mostanság nemcsak egyesek, városok, hanem a nemzetek fő-fő feladatát, mert nem csak a gazdákra lényeges az aratás eredménye, hanem fontos tényező az állam háztartás berendezésénél. Nem a mi feladatunk utóbbira actualis befolyást gyakorolni, egyszerűen tájékoztatni kívánjuk lapunk olvasóit az ország különböző részeinek mezőgazdasági állapotairól, mert hisz ahhoz fűződnek terményeink mikénti értékesítésének reményei: a kellő tájékozottság, a viszonyoknak teljes felismerése képezi speculációnk alapját, annak helyes megítélésétől függ — vagyoni előre haladásunk vagy károsodásunk.

Mit ér, ha a gazdának jó termése van, de az értékesítési viszonyok nem kedvezők, viszont nincs oka kétségbe esni egy kevésbé dús termés felett akkor, ha azon csekélyebb termését magasabb áron értékesítheti!

Nemzetgazdasági jól értelmezett szempontból, az aratás eredménye

akkor legboldogítóbb ha a gazdának — saját szükségletén kívül marad még egyébre is valami termésből, hát e tekintetben megelégedésünkre szolgálhat egy vidékünk, mint az egész ország idej termésének helyzete.

A legutóbbi hetekben sok helyütt uralgó kedvezőtlen időjárás, jég vihar, felhőszakadás nagyobb károkat okozott.

A rozsda a sok helyen megdőlt verésekben rohamosan terjed, az üszög is fellépett s károkat okozott a kőd, a mag megszorult.

A gabona neműk, nevezetesen a buzavetések kisebb nagyobb részben az abnormis időjárás következtében hanyatlottak s termésbeli kilátások tehát különbözők úgy mennyiségileg mint minőségileg. Az árpa közepes termésű; legjobban áll a zab, nemcsak nálunk hanem ország szerte, Repce ellen alig lehet kifogásunk, kukorica termésünk olyannak ígérkezik, hogy ha hosszú szárazság és canikulai hőség csapásaitól mentve lesz legvérmesebb reményeinket is kielé-

gítheti. Eltekintve itt ott mutatkozó csekély gyümölcs és szőlő terméstől — vidékünkön ez évben ismét legérzeke nyebb e tekintetbeni veszteségünk.

Ez áttekintést össze foglalva megelégedéssel kell fogadnunk terményeink országszerte mutatózó eredményét. Létfeltételünk megtámadva nincs, s mégis az ország szegényebb részei által irigyelt dús termő vidékünkön hangzik fel legtöbb panasz, az elégtelenség kifejezése; ennek oka az, hogy elvagyunk kényesztetve a sors különös kegyétől, megszoktuk az isteni gondviselés pazar áldásában dúskolódni s zokon esik megismerkednünk a szűkebb mértékkel, nem tudunk be telni az elegendővel.

Lényeges volna tudnunk milyen lesz a gabona ára: E tekintetben egy tényező kétségbe vonhatlan horderejű t. i. a szállítás gyorsasága.

Magyarország előnye a korai aratás, ha ezzel szemben s hátrányára nem fog szolgálni a szállítási eszközök hiánya úgy a gabona árak csökkenésétől nem nem tarthatunk.

TÁRCSA.

Egyedül.

(Monolog.)

— Irta: — Béri Gyuláné

Egyszerű, de izléssel berendezett női ülőszék szoba. Az egyik falon nagy arcképek, a többi falon s a sarkokban szobrocskák, élő virágok és Makart-bokréták).

Fiatal nő. (A tükörasztal előtt ül de a tükörtől elfordulva az ablakon néz ki.

Ha tudná, mily nehezen várom, bizonyosan jobban sietne... Bohóság! Hát siethet-e jobban mint a gyorsvonat, mely őt hozza? De azt hiszem, neki még az is hatalmában áll; azt hiszem, hogy ő mindennek parancsolhat. Róla mindent, mindent feltételek s nem csodálkoznám, ha egyszerre szárnyai nőlnének s azokon repülne be hozzám a tiszta napsugaras légen át... De Istenem mily bohó vagyok, itt türelmetlen-

kedem, nehezen várom őt s még sehogyszem vagyok készen magammal. Pedig nagyon ünnepélyes lesz ám a fogadtatás! A kis salon már rendben van, a virág vázában ott van a mit ő annyira szeret, a kakukfi és a nefelejcs (egy órai barangolás eredménye). A fehér csipke függönyök levannak bocsátva, hogy csak halványan tűnjön át rajtuk az alkonyodó nap fénye; a kis asztal mellett ott van az ő kedvenc karszéke a hímzett párnával, melyre ő azt a szép szőke fejét szokta letenni. A theakészlet is ott van már a kis asztalon, a mosolygó citromok az üveg tányérkán s a rőzsaszínű sonka szeletek (valódi költői étel) csak is őt várják. Ez hát meg van, de hogy vagyok még én? pedig ha meg-gondolom a dolgot, a sonka szeleteket, theát és citromot sőt talán még a virágokat is bele számítva én volnék mégis a főszemély ő is azt szokta mondani, hogy a szép szemű Mimerke után (a ki különben egy kedves kis kutya) én vagyok az első a háznál; s utána midjárt engem szeret legjobban (nevet). Nos és én, ez az általa oly annyira kitüntetett személyiség, még mindig reggeli ruhában ülök itt borzasz hajjal, melyre ő azzal a kedves tréfás mo-

solyával megint azt mondaná hogy nem vagyok sokkal borzosabb, mint a Mimerke. Oh, de most nem fog kinevetni tisztelt Uram; a legsimább fej, a melyet valaha látott, fogja őt fogadni... És ha tudná, hogy távolléteben sorra jártam a kereskedéseket, a míg olyan ruha szövetet találtam; mint az, a melyben először látott meg két évi távollét után s a mikor, a mint mon-dani szokta megzavartam azt a szép fe-jét... Édes Istenem! Akkor még csak 14 éves voltam és mint a kis fecskék tavaszszal felénken kezdtem bontogatni gyenge szárnyaimat. Oh, ha csak álmodtam volna, hogy az a kedves kék ruha neki úgy tesz-szik, ereklüként őriztem volna meg, de ki hitte volna, hogy ő a legszebb, a legjobb, a legtökéletesebb engem választ hasson... Nézzük csak: mi is tetszhetik neki rajtam? (a tükör felé fordulva) hiába nézegetem én már magamat három éve a tükörbe, mióta az ő felesége vagyok; semmit sem tudok felfedezni a mi az ő vonzalmát érthetővé tenné... Hiszen rút épen nem vagyok s ha más talán megszeret, nem is csodálko-znám... De ő, a kihez a legjobb, a legszebb, a legtökéletesebb nő sem volna egészen méltó, hogyan választhatott engem, a ki egyi-

Termelőink s általában vidéki gazdaközönségünknek azon osztálya mely az ellenkezőre épen utalva nincs, helyesen teszi, ha a tőkénének munkásságának megfelelőbb kamatot jövedelmező áremelkedést be varja terményének értékesítésével: annál inkább, mert pénzt hasonló nyereséggel nem igen jövedelmeztesítheti, s ne feledje kiszámításából azt sem, hogy a nagyobb quantumban való elárusítás nem kevésbé jelentékeny árkülömbözetest eredményez javára.

K.—k.

Az önkéntes tűzoltó egyesület folyó hó 3-án tartott gyűlésén megalakulását ki-mondotta. Működő tagul aláíratkozott 120 egyén, tehát oly szép szám, mely a kitűzött feladatokkal megküzdeni elég erősnek ígérkezik. Alapszabályainak tervezetét elő-terjesztette a járásfőszbirójához, ki azt a város előjáróságának adta ki véleményezés végett. Remélhető, hogy a magas kormány által szorgalmazott követelmény a lakosság-nak érzékenyebb megterhelhetése nélkül, mindazáltal a közbiztonságra való tekintettel a lakosság megnyugvására szolgáló módozatok mellett fog megoldást nyerni.

Az egylet ma délelőtt 11. órakor a Bárány udvarán levő szinkörben tartja meg tisztikarát választó közgyűlést melyre az alapító, pártoló és működő tagok meghivattak.

A gazdasági egyesületek.

(foltatás és vége.)

Csak a gazdaközönségnek váik elődnyére, ha az ily állandó és biztos organumot a saját autonom egyesü-

leteiben teremti meg. Hogy azután ez organumok az egész országban egy-ünetlenül, s bizonyos formák szerint kell, hogy létesüljenek, az természetes.

Ha reájuk a közügy és közérdek fontos funkciói, a közvagyonnak nem ritkán jelentékeny összege bízatik, okvetlen szükség van ellenőrzésre ugy a kötelességek teljesítése, mint a vagyonkezelés tekintetében.

Hogy mást ne említsünk, ott vannak a tenyészalpok, a melyeknek létesítéséhez az állam fele részben hozzájárult. Ma van egyesület, a mely 30—40,000 frt ily tenyészalappal rendelkezik és . . . tagjai váltóhitelének kielégítésére használja fel. És mikor a földmívelési miniszterium a számadásait kéri, autonom jogaira hivatkozva azt egyszerűen megtagadja.

Hát a mint rossz néven vesszük az ily visszaéléseket, épuj nem tart-hatjuk helyeselhetőnek, ha ily itt-ott megeső ferde dolgokon az államhatalom azzal akar segíteni, hogy az alapok kezelését egyszerűen kiveszi az egyesületek kezéből.

Nem, mert azután igen sok egyesület van a mely bebizonyította évek során át, hogy az állattenyésztési alap az ő kezében jó helyen van.

Ide csak ellenőrzés kell és megadni e jogot a kormányhatalomnak, hogyha hűtlen a kezelés, más közegre ruházhassa át az alap kezelését. Ugyanigy vagyunk az érdekképviselő egyéb feladataival.

Mi, legtöbbjét kivéve, a lisztán

hatósági funkciókat, az egyesületek körébe tudjuk tartozóknak

De csak akkor, ha e feladataiknak meg tudnak felelni.

Hogy megtudjanak felelni, szükségük van bizonyos szellemi és anyagi képességre, a melynek körülírása képezi majd azokat a «normativumokat», a melyeket földmívelési miniszterünk említett.

Ezek között első helyen szerepel az egyesületek vagyoni helyzete.

Kétséget nem szenved az, hogy az egyesület életében az anyagi helyzet nagy szerepet játszik.

Csak így képes a szervezetének alapját képező állandó irodát és állandó szakképzett tisztviselőit tartani — csak úgy képes sok téren misszióját betölteni, ha a kellő anyagi eszközök rendelkezésére állanak.

Az anyagi mellett megkívántatik bizonyos erkölcsi és szellemi niveau.

Mert ha egy társadalmi szervezet oly jogokkal és kötelességekkel van felruházva, a melyek fontos közérdekben állandó és fontos közreműködését teszik szükségessé, ott erre nézve a kellő garanciáknak is meg kell lenni ugy szellemi, mint erkölcsi tekintetekben, ép a közérdek szempontjából.

Hogy mily foka kívántatik meg a képességeknek, azt törvénynek kell előírni, viszont az ellenőrzést is kell valakire bízni s ez más nem lehet, mint a földmívelési kormány.

Ez az ellenőrzés, ez a jog- és kötelességkör nem sérti, sőt emeli az

ket sem bírom azoknak a tulajdonoknak s a tökéletességtől nagyon is messze vagyok! . . . Mennyi hibám van, elő sem tudnám sorolni mind . . . Mily keveset törődöm magammal, most is mily borzas vagyok! A még lány voltam, más volt egészen, addig megjárta így is; de most hogy az-ő felesége vagyok, többet kellene adni magamra, kissé hiúbbnak kellene lennem. Fel is teszem sokszor magamban, hogy megjavulog, vigyázok a hajamra, az öltözékemre és aztán, ha séta közben megpillantok egy virágot csak úgy utána vágtatok mint azelőtt, ugyanoly diadalmas arczczal, de tépett ruhával, kuszált hajjal hozom kezemben a megszerzet virágot . . . Ő mosolyog, hiszen haragudni nem tud, csak jól kiszokot nevetni egy-egy szeleskedési hőstett után. Vajon mindig így fog-e ez tartani? (magához beszélve a tükörbe) Tessék meggondolni hogy válain ma holnap 25 év van már! Elrepül, elszáll az ifjuság: és a szív ez a bohó szív sehogy sem akar megöregedni . . . Bizony az igazat megvallva: az ilyen komoly gondolatok is csak mint a fehér hollók, ritkán látogatnak meg; tudom most sem jöttek volna elő, ha ő nincs egy egész hosszú hétig távol, mialatt én majd megöszültem s minden

időmet, mely a kék ruha megszerzésén kívül maradt, az ő arczképének szemlészével s elmélkedésekkel töltöttem . . . De mikor olyan rossz nélküle már reggel a napsugarak is halványabbak, mint ha köd lebegne, a kedves kis otthon felett, hiányzik belőle az élet, a költészet, a boldogság, hiányzik ő:

De, édesem, ha ma megjön, nem is én leszek az a ki fogadja, azt a 14 éves kis leányt fogja itt látni, kék ruhában, rövid ujjú derékban, kissé szegletes mozdulataival és simán rendezett hajával . . . De most már csakugyan itt az ideje, hogy öltözéshez fogjak (haját kezdő bontani). Mikor nagyon szeret mindig azt mondja «Most olyan mint mikor 14 éves volt» Nos és ma csakugyan őt fogja látni, a 14 éves kis leányt az elmaradhatatlan kakukfü a hajában, csendesen komolyan fog maga elé lépni. Óh akkor még vele szemben komolyabb voltam, félénk tartózkodó . . . Hadd lásson így, érezze ifjuságunk, gyermekkorunk aranyálmainak fellszálló illatát . . .

Mily szép is volt az, mikor még csak sejténi kezdtük a a sziveinkben fakadó érzelmet, mikor öntudatra ébredt, mily boldog ujjongó dobogással tört elő a kölcsönös szerelem! Oh, az a percz, az isteni! . . . A

boldog jegyeskor egész bohóságával, kéjtelt gyötrelmeivel, a távollét kinjával . . . Az esküvő azon a csodaszép májusi napon, mikor a légben ünnepi harangszó csendült s nekünk úgy tetszett, hogy az egész természet ünnepel. Mily büszkén tánczolt, lobogtatva selyem kendőit, ez a négy szép ló, mely asztán keresztül szágúidott velünk a kedves ismerős falukon, míg kocsisnk kevély ostor patogtatása kicsalta az egyszerű házak kíváncsi lakóit. Asztán a mámoros diadal út után, mely az ő szemeiben elmerülten csak félig jutott öntudatomra, nászutazásunk, az a csodás repülés, mint ha a tavasz csak miértünk virágozott volna fel mindent s mintegy halkan suhanó hattyu szárnya kísért utunkon át a költészet . . . Majd az első napsugár, mely beragyogta bájos kis otthonunkat, az ablakunk alatt röpkedő fecskék «melyek csak nekünk zengtek szerelmi hymnust . . . A gyorsan tova suhanó napok, a mint évekké lettek, mint a rózsa egyes szirmai alkotják a virágot, mind-mind gazdagabbá tettek egy-egy édes emlékekkel . . . Minden új tavaszban azt az egyet érzem feltámadni . . . És három év alatt az a szerelem, a mit iránta érzek, oly erős, oly hatalmas lett, szinte félek, hogy elborít.

autonomiát, a mint nem sérti, sőt egyedül a törvény rendelkezése teszi lehetővé a megyei autonóm törvényhozás minden funkcióját, a melynek viszont nem szégyenére, sőt előnyére válik a helyesen alkalmazott állami ellenőrzés is.

Midőn tehát mi bizonyos autonómhatáskört kívánunk az egyesületeknek, a dolog természetéből kifolyólag, ezt csak törvényes rendelkezés alapján és kellő ellenőrzés mellett kérelmezhetjük el.

Ha hagyjuk az egyesületeket mostani rendezetlen helyzetükben, képtelenek maradnak, a legegyszerűbb oly munka és feladat végrehajtására, mely folytonosságot, rendszert és egyöntetűséget kíván.

Mivel pedig hazánk mezőgazdasága ily munkasságot végre nagyon is megkíván, nincs egyéb mód hátra, mint teremteni törvényileg ennek a munkának állandó közegeket, mint azt a legutóbbi mezőgazdasági törvény tervezte.

Meggyőződésünk az, hogy a tervezett és a megyebizottság által választandó gazdasági tanácsok soha sem leendnek képesek megfelelni ama feladatoknak, a melyeket a törvény rájuk rótt úgy, mint a hogyan arra egy szervezett egyesület képes.

Ezt a hatáskört tehát megszerezni nemcsak az egyesületek házi ügye, hanem a magyar mezőgazdaság érdeke is.

A földmivelési miniszteriumnak és az államnak pedig kötelessége oda

hatni, hogy az egyesületek e feladatok teljesítésére minél nagyobb számmal és minél hamarabb legyenek képesek.

Ezért törtünk lándzsát az érdekeképviselő rendezése kérdésében történt állástfoglalásunknál a mellett, hogy a földadó 1%-ával egyenlő összeg biztosítottatik törvényhozásilag állandó állami szubvenczióképzés az egyesületek részére; ezért voltunk hajlandók a kényszernek is egy némi mérvét elfogadni, a melylyel a gazdák bizonyos adókulcs szerint kötelesek lettek volna belépni az egyesületbe.

De most mindezekről szólani messze vezetne.

Ma odajutottunk, hogy az erélyes földmivelési politika, melynek kötelessége mezőgazdasági haladásunknak biztos, állandó szervezetet létesíteni, a rendezéstől vonakodó egyesületek teljes mellőzésével egy új hivatalos apparatus létrehozását vette törvébe.

Jó, tegye meg abban a megyében, a melynek gazdaközönsége képtelen autonóm szervezetet létesíteni ügyei elintézésére, de a hol felismeri fontosságát önéreje latbavetése és fejlesztésének, a hol a gazdaközönség megfelel ama követelményeknek, a melyek egy ily feladatra hivatott egyesülettől megkövetelhetők ott meg kell adni a módot az önkormányzatra.

Ott pedig, a hol erre a gazdaközönség képtelen, vagy a hol mindenestre balul fogná fel helyzetét, nem akar megfelelni az önkormányzat követelményeinek, ám ott léptetessék

előtte a tervezett gazdatanácsok hivatalos aparátusa, a mitől a törvényjavaslat tárgyalásán jelen levő férfiak egytől egyik mind megijedtek.

Szerintünk most az egyesületeken a sor, hogy erélyes mozgalmat indítsanak meg abban az irányban, hogy mint autonóm testületek megmaradjanak a mezőgazdasági érdekek hivatott képviselőinek, jöjjenek össze, tanácskozzanak és állítsák fel maguk azokat a »normatívumokat,« melyekre szükségűg van, hogy állandó és folytonos munkát végezhesenek.

—ss.

Képviselői gyűlés.

Szarvas Juli 1. 1892.

A mai gyűlés tárgyai fontosak, kényes természetűek voltak ugyan de mégis jellemző volt az, hogy bár a viták hevesek, azonban tárgyilagos érvekkel bírók voltak. Kifogásoltatott — s nem ok nélkül — a képviselők érdeklődési hiánya, a midőn fontos közügyek elintézésénél igen számosan hiányoztak, s a városi tanács esemény számú tagjain kívül csupán 14. képviselő jelent meg. — A tárgysorozat megtartásával következő kiváló ügyekintéztettek el:

Az árvalári sikkasztás folytán felmerült 44,902 forint 18-kronyi hiány (Ezen ijesztő tengeri kígyó) a m. belügyminiszter rendeletéből fedezendőnek rendeltetett. A városi tanács ajánlata lön elfogadva, t. i. a hiány nem az érzékeny adókövetés, hanem hitelművelet útján fog beszereztetni, még pedig: tisztán a kényszer helyzetből kifolyólag, de minden esetre a visszkeresetjogának fentartásával — amortisationalis, hosszabb időre terjedő költsön útján valamely pénzintézetből olcsóbb kamatra leendő felvétel útján

esapongó habjaival... Három év! és én még mindig régi vagyok. Nem hiszem, hogy sokkal jobb lennék, pedig az ő tökéletessége mellett annak kellene lennem... De majd meglátjuk, most az egyszer csakugyan úgy fogom őt fogadni, hogy kedves ajkainak nem lehet csúfolódásra nyitni... Szépen felveszem a kék ruhát hajamat simára rendezem, nyugodtan, szépen megyek elébe, ha a csengetést hallom; nem szeleskedve, futva a mint szoktam, de ott aztán már csak úgy borulok a nyakába, a hogy szoktam s így csókolom össze arcát, ajkát szeméit, aranyos haját s diadalmasan viszem őt a kis salonba és bemutatom virágaimnak. Ime megjött a vándor, ime itt van a ti királyotok, ime itt van az én egyetlenem. Így ni (mutatja) így csendesén fogok elébe lépni (csengetés) Ez ő!... Istenem! Így csak ő csenget... A hajam, a ruhám, még mindig rendetlen! Ah de mit bánom azt. Csakhogy itt van!... (kirohan).

Rágalmazva!

(Élethől.)

Szegény fiatal lány! Te árvák árvája! alig játszottad le gyermekéveidet még csak nem is sejtéd az élet örömet, az iskola po-

rát ruháidon hordod, de korán jut részed az élet kesereiből.

A gondos anyai szív óvó szeretetét lán sohsem ismerted s már a gonosz világ sujtó itélete erős sebet ejtett sajgó sziveden!

Önmagadra hagyva élted kenyeréért küzdesz már ily ifjan s kenyered rágalom s elítéltetés lett. A rosznak még híré is alig hallottad s már annak szennyét is nevedhez tapasztják. Gyermeteg arcodat ártatlan szelidség himpora üditi s fájó halványosságát tiltott örömöknek nyomául kurtölik.

Vajj tudtad-e hogy ilyen irigylesz a világ?

A felfuvalkodott góg, elbizott szerencsésében alig sejté mily nehéz az élet örömdérű nélkül, nem érti mit tesz az élni napról napra szerető szív nélkül, élni elhagyottan kínos árvaságban.

A serdülő virág üdítő árny nélkül elvesziti színét a forró nap hevén, bimbója elfonnyad rövidelte kihalt. Nyiló virág vagy feljövő leány, ölé mérged: az árny, a gyáva rágalom!

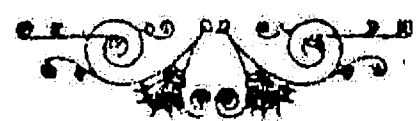
Oh ti gyáva lelkek mi szent ven elöttek hogy a szegény árva egyedüli kincsét féltett becsületét sem tisztelitek?

Sivár lelkű szószátyárok! gonoszul éles nyelvek mért keresi prédául az ártatlanságot? haszonleső kebletek mért kéjeleg a szegénynek elrabolt jó hírnevén?

Azt hiszitek — merl szivetekben hiált a tisztesség érzete, nincsen emberi lény, ki annak lakhelyet adna kebelében? Rút irigykedéstök hitvány boszú műve — s öldöklő nyelvek még a halálnal is biztosabban gyilkol! S miért e rágalom? Mi jogotok hozzá? Hisz jóakaratot hazudó mossollyal közeledtek felé, vagy az bűne talán hogy kígyó csabotoknak még hitelt nem adott? s a tudás almáját eddig nem izlelé? Ezért üldöznének ki őt a tisztességnek ékes paradicsomából? Vagy álljatok elő azzal amit vétett!... Nos gyáva pribékek, dobjatok hát követ!...

Csüggedés neszálljon lelkedre leányka, ártatlan kedélyed, lelked tisztaságát őrizd meg tovább is. Nyugodt lelkiismereted leszen lsten előtt bírád; szűzi tisztaságod fenkölt tudatával övezd homlokodra nászod koszoruját.

G. L.

Együttal felkéretik a felsőbb hatóság, hogy ezen, a köznyugalmat nagy mértékben zavaró ügyet *mielőbb s végleg* elintézni sziveskedjék. A hosszúra nyúlt vitát a névszerinti szavazás zárta be, melynek eredményét 16 szó, 4. ellenében (ketten nem szavazván) biztosítá. A fentebbi határozat 30 napra netáni észrevételezés céljából kitétik s aztán szokottan felterjesztetni határozatott.

A csizmadia utca végleges szabályozása akint döntetett el, hogy az utcára kiszögellert két ház tulajdonosával megkötött egység végrehajtassék, t. i. Dr. Sz. . . . nak 156 frt 60 kr. özv. K. . . . nének pedig 100 frt kifizetessék, a kik kötelezvék az épületeket hová előbb elbontani, s az utcát a kijelölt mezgyéig kibővíteni. A másik két ház tulajdonosa ellen, t. i. D. A., a ki az anyagon kívül 400 frtos, B. J. né, a ki szintén az anyagon kívül 589 frt 88 kr. kárpótlást követel, — a törvényes kisajátítási művelet, mint a városra nézve fölötte előnyös eszköz, fog *mielőbb* foganatosíttatni.

A regale-közirtokosság ellenében a város által közigazgatási uton eszközölt számos egyes illetményesekkel létrehozott egység, közbevetett fölébbezés folytán, a nm. miniszterium által hatályon kívül helyezettván, utasított a képviselő, hogy az egységet birói uton igyekezék létrehozni. Hosszabb vitatkozás után, nem lévén a képviselő tekintettel arra, hogy az e tárgyban folytatott per már befejeztetett s ítélet alá bocsáttatott: a városi tanács véleményezése alapján elhatározatott 14 szóval 7 ellenében az, hogy a kérdéses egység birói uton s a megyei t. főügyész közbenjártaival kíséreltessék meg a város közpénztára költségén.

A helybeli társulati *óvoda* ügyében bejelentetett, hogy a társulattal a városi tanács szerződésre lépett. Ez ügyben — mint terhes jogügyletben — 30. nap múlva fog a képviselő érdemileg határozni.

Hasonlag jelentetett, a Viskovits-féle ház eladásával megbízott városi tanács, 3000 frt vételárban Rohony vevővel szintén szerződésre lépett. Ugy ezen mint az előbbeni jogügylet, 30. nap múlva leszen tárgyalandó.

A munkások piactéri *menhelyének* kikövezésére igényelttéglat, az ez ügyben megkeresett regale közirtokosság adományozni hajlandó nem lévén, miután már e célra alkalmas hely nem található, — a piactéri kikövezés a város pénztára terhére eszközöltetni rendeltetett.

A múlt gyűlésben a közönsben levő hasznavehetlen földek adókatasteri felvétel tárgyában hozott határozat és szerződés ellen észrevételezés, illetve fölébbezés nyújtatván be, — felsőbb helyre fel fog terjesztetni ellenészrevételek kapcsában a városi tanács által.

Közigazgatásilag f. hó 6-án a főszbiró által eszközözendő községi vizsgálathoz, a képviselő testület részéről Kollár János és Kondacs Soma képviselők lettek kiküldve

A f. é. közs. előirányzat keretén felül, az elikkasztott árvaakatok félévi (1300 frt) pótlása; egy ideigl. járvány orvos fizetése (440 frt), egy halottkém díja (168 frt), regale perköltség a tisztí főügyésznek (610 frt körül, Károlyi féle vett birtokok kamatai fejében, melyek az előirányzatban nem le-

lettek előre jegyezve, s egyéb közbejött kiadások fejében fizetett — összesen 3133 frt 50 kr, mint ezennel igazolt somma az előirányzatba utólag felvételik, s ez a vármenyének bejelentetik,

Az 1893. évi közmunka előirányzata 5231. frtban lett megállapítva s a domesztikára kirovatni rendeltetett, még pedig 2086. kettős iga, 987. vályogból s 11. tég-lából épült ház, 1418. házatlan zsellér s 1832 ezaladtág után, a megállapított szükségletekhez képest aránylag kiszámítandólag. Ezen határozat 15. napi közszemlére tétetik ki a kész pénzzel megváltás díja — iga s napszám 150 kr. gyalog napos 26 kr. meghagyatott.

Az építendő vágóhid ügyében a megye rendeletéhez képest az épület 500. drb. levágandó marha létszámhoz arányítva rendeltetik felépíttetni. A tervet a városi mérnök készíttendi, s az építkezés a tanács által hajtatik végre.

Az orsz. központi színész egyesület felsegélése — a pénztár túlterheltsége miatt ezuttal nem teljesíthető.

A múlt évi községi lezárt leltár hitelesíttetett. A városi tiszta cselekvő vagyon becsértéke 321.850 frt 10 kr.

A pénztárak június hóban szokottan megvizsgáltattak, s rendben találtattak.

König Ábrahám munkaképes fiatal iparos lakosíttatott. Ellenben Wandman Katalin hasonló kérelmetől elűttetett, kifogás alá esvén.

Végül: árvalári költsönök törlesztése ügyében a városi tanács felhatalmaztatott, hogy az eddig Jan. 1. kikötött határidőt ez ügyben egész éven belüli határnápra tüzesse ki. Az ülés vége d. u. egy óra körül.

F. é. Juli 5-én múlt kedden tartott rövid képviselői gyűlésben bejelentetett, hogy a király ő Felsége 25. éves jubileuma alkalmából, a város képviselője által a helybeli szegény sorsu tanulók felsegélésére alapított 3000. frt tőke kirendelése ellenében a közszemlére lett szokásos kitétel után sem adatott be észrevétel. Ekép ezen alapítványi határozat jogerőre emelkedvén, jóváhagyás s az előleges költségelőirányzatba pótlólag leendő felvétel céljából a törvényhatósághoz felterjesztetett.

Ugyan ezen gyűlésből exassignáltatott, a vasuti garantiával adósoknak háromszáz s egynehány forintot tevő behajlatlan tartozása, az illetők vagyontalansága, illetve eltávozása s részben vagyonnélkül lett elhalálozása eseteiből kifolyólag.

Végül gróf B. G. képviselő indítványára, a m. k. miniszteriumhoz köszönő felirat lön egyhangulag elfogadva, azon alkalomból, hogy a szarvas — m. tur — bpesti vasuti kapcsolat, a képviselő kérelméhez képest helyreállítatott, miért is szarvasról Bpestre ezentul naponként oda átmenni s vissza is járni lehetségessé tétetett. — Ezzel az ülés szétoszlott.

TANÜGY.

Tanügy és iskola.

Előttünk fekszik a szarvasi ág ev. főgymnásium értesítője. Az intézet, mely mindig kiváló szolgálatot tett az alföldszive közepén a műveltség fénysugarainak terjesztésében, immár tisztos multra tud

visszapillantani. A lezárt évvel működésének 90-ik életévét töltötte be. A tartalmas és gondnal egybeállított értesítő legelején találunk az igazgató avatott tollából egy értékeztést e czímmel: «A példa nevelő befolyása a gymnásiumban», a széleskörű tapasztalattal és kiváló paedagogikus érzéssel írott értekezésnek — melyet mindenki élvezettel olvashat, első sorban pedig a tanárvilág, mint a melynek az szánya van, — veleje im ez: a gymnásium ma napság kivált tanintézet, melynek fő-célja a tanítás. Ennek a tanításnak művészele nem könnyű dolog. Alkalmazkodnia kell az ifju kezdetben még zsenge, később folyton fejlőd, erősbülő elmeképességeihez. Analyticus alapon kell kiindulnia, s aztán a szellemi tehetségek mindenkének mind jobban és jobban bele vonásával synthetussá válnia, hogy képesítsen általános érvényű igazságok és elvek felfogására. De hogy a tanár munkája igazán értékes legyen, kell, hogy példaadásának erejével mindenben irányt adjon tanítványainak, mert elvégre is a tanár működésében visszatükröződő példa volt és lesz mindig az a minta, mely — mondhatnók — majdnem kizárólagos hatással van az ifju nemzedek ész-és jellembeni alakulására. A példának eme bámulatos nevelőerejét kimutatni, s azt ethiens oldaláról megvilágosítani: ez tendenciája a fentemlitett értekezésnek.

Valóban köszönettel tartozunk ez igazán megszívlelendő értékezésért a szerzőnek, hogy akadt egy férfiu, ki nyílt őszinteséggel, s gazdag ismereteinek felhasználásával elénk állítja a mai gymnásium hivott tanárának ideális vonasait, vonásokat, melyek felé törekednünk kell különösen most, midőn annyira háttérbe szorult iskoláinkban a képzésnek valláserkölcsös oldala. Pedig ész és lélek harmonikus kiművelése nevelhet csak igazi jó fiakat a hazának.

Az intézetben 15, a vallásoktatásokkal együtt 20 tanár működött, kik az év végén összesen 361 tanulót tanítottak. A tanítás az ágost. ev. egyház egyetemes tanügyi bizottsága által elfogadott tanterv értelmében történt. A tanulók közül 28 nyert jeles, 56 jó, 204 elégséges osztályzatot. Egy tárgyból bukott: 32, kettőből: 21, többből: 20. Bőségesen osztatott ki pénztjutalom is a tanulóknak között, összesen több mint 597 frt 85 kr. értékben. Ezenkívül kiosztatott 7 db tiz frankos arany; ez összegek részint testületeknek, részint egyeseknek nemeslelkű adományát hirdetik. — Fegyelmi esetek száma 2 volt.

A főgymnásium az érettségiek vezetőse alkalmával ideérkezett kiváló vendégei nyilatkozata szerint is nemcsak a tanításban mutatott fel szép sikert, hanem a testi nevelésben is, felölelvő lévén itt a mai lélek- és testedző sport minden ága. Dioséretes munkásságot fejtett ki az önképzőkör is, mely az intézet egykori híres tanárának — Vajda Péternek — novét vette fel.

Megemlítjük végül még, hogy a főiskola állami segélyezése a közel jövő kérdése, mire kedvező előjeltől szolgál ama 2000 frt, melyet a nagymélt. közoktatásügyi kormány volt kegyes ez évben az intézet rendelkezésére jutatni. — E segély 2000 frtbn a jövőn is biztosítva van.

Vajha mindezek mielőbb betetőztesse nek a teljes államsegéllyel, hogy így a kor rohamosan növekvő versenyében mindinkább megfelelhessen az intézet ama magas kultúrmissziójának, melyre mindig hivatva volt és van.

G.

Az állam és a helybeli »Nőegylet« által segélyezett s elemi osztályokkal egybekötött szarvasi polgári leányiskola idei értesítőjét közli Moravesik Géza intézeti igazgató. Az értesítő elején Lányi Gusztáv tanár értekezik a rajzitanítás fontosságáról a leányiskolákban. Kiváló szakavatottsággal mutatja ki a rajzolás szerepét a különféle női díszmunkák előállításánál, különösen pedig a ruhaszabásnál. Feltűnően nemcsinóleg hat a jó ízlés fejlesztésére s befolyással bír az erkölcsiségre is. A folyó tanévig a rajzitanítás a mértani s szabakézi rajzra szorított; a jelen tanév kezdetétől fogva a polgári osztályokban kiváló gond fordított a valódi női kézimunka-rajzra, melyhez a szükséges, szép kivitelű mintákat a kultusz miniszterium ajándékozta. A tanév történetében kiemelendő, hogy az intézet két nagyobb ünnepélyt tartott a tantestület s az összes növendékek részvétele mellett: szeptember 23-án Széchenyi István születésének száz éves évfordulóját, június 8-án pedig Ő felsége megkoronáztatása negyedszázados jubileumát ünnepelte az intézet. Mindkét ünnepélyen az intézeti igazgató beszédet tartott, a növendékek szavaltak s hazafias dalokat adtak elő. — Államsegélyben, valamint a helybeli »Nőegylet« szokott évi segélyében az intézet az idén is részesült. A helybeli takarékpénztár az évben 15 frtnyi, a szentandrászi takarékpénztár helybeli fiókja 20 frtnyi adományban részesítette az intézetet. Özv. Lustig Sámuelné-féle alapítvány ez évi 16 frt kamatait öszöndíjképen két szorgalmasabb növendék kapta meg. Az intézet szervezéséről szóló kimutatásból felemlítjük, miszerint az intézetnek 25 alapító, 33 rendes és 11 pártoló tagja van. Az értesítő ez után közli a kormányzó- és tantestület névsorát s az előadott, illetőleg tanult tananyagot. A statisztikai kimutatás szerint az Intézet elemi osztályaihoz 14, a polgári osztályokhoz 44, összesen 58 növendék járt. A tantestületi könyvtár ajándékozás s vétel útján 22 művel gyarapodott, az ifjúsági könyvtár egy történelmi arcképcsoporttal, a zenedei szertár pedig egy zongorával. A tananyag kimutatás a tornaszat tanításával nem számol be. Az intézeti kézimunka tanítójának szorgalmától tanuskodik azon körülmény, hogy ez év folyamán 537 darab különféle női kézimunka készült az intézetben.

K. Kopácsi Juliska vendéjátéka

(folytatás.)

Megtartjuk — e czímet, mert hisz a hozzá nem méltó társasággal bővebben foglalkozni nem tartjuk érdemesnek.

Harmadik előadásul f. hó 1-én adott »Madarász« M. Weisz L. operettje, Zeller Károly zenéjével. K. Kopácsi Juliska urnő Postás Milka szerepét játszotta s énekelté utánozhatlan eredetiséggel zsufolt ház előtt. Művészi játék, pálya társaiából irigyelt kitérő színpadi jelenség, elragadó olykor bővülő ének együttes tulajdonai egészítik ki egyeniségét s csak a rideg kritikusnak

jut eszébe bonckés alá venni a művésznő fogyatékosait. Ferde nézet az, hogy a művész felette állana minden kritikának. legfeljebb a kritika lehet általánosan hízelgő. Nem a magunk speciális ítéletének adunk eddig sem kifejezést hanem a műértő közönség tulnyomó részének hangulatáról szólottunk: a midőn tehát elragadtatásunktól s a kétségbe vonhatlanul remek játék művészetének bűvös hatása alól kiábrándultan a pályája kezdetén levő művésznőt elsimuló gyengéire figyelmeztettük, nem akartunk a főváros kedvencét övező glóriából egy sugarat sem lelőni; legjobb akaratulag tettük azon édes tudatban, hogy a tőkely felé haladó rohamos utját egyengetjük.

Madarászban a szindarab legszebb részletét »A ki tirolban csokrot ad« kezdetű dalt énekelte legtöbbször bravóval.

A művésznő negyedik fellépte szombaton jul. 2-án jutalomjátékában volt. Rip Van Vinkle operett Lisbet szerepét még ennyi tőkéllyel színpadunkon nem személyesítették. Ékes koszorú tengernyi csokor s a felfelriadó tapsvihar emelte a művésznő meghatottságát; a frapirozott közönség szüni nemakaró óráit hála teljesen viszonozta dalainak ismétlésével s a »kék hegyek szellemének« igéző costümjében többszöri megjelenésével. — Bucsú fellépte Vasárnap juli. 3-án a közkívánatra (?) megismételt »Madarász«-ban volt.

Mi is bucsut mondunk színészeinknek: — minél hosszabb időre a társulatnak — s mielőbbi viszontlátásra a kedves művésznőnek K. Kopácsi Juliska Urnőnek, kinek igézete maradandó nyomot hagyott mindnyájunk kebelében.

O'G

Felhívás előfizetésre.

Nem hivatkozhatunk ugyan még évtizedes multra, mert mindössze is egy létjoggal bíró lap életében alig számbavehető idő óta áll fenn még csak a »Szarvas és Vidéke«, mindazonáltal szerénytelenség nélkül bátran elmondhatjuk, hogy azon elveket melyeket lapunk megindításakor annak zászlajára tűztünk, mindenkor becsülettel s kitartással szolgáltuk, egyetlen egy alkalmat sem mulasztva el — a mennyiben azt odig az idő rövidsége (mi óta lapunk megszületett) megengedte, — felhasználni, hogy azok megvalósítása felé — habár nem is rohamosan, hanem amint a viszonyok és speciális körülmények megengedték, — lépésenként ugyan, de azért folytonosan haladhatunk. Hogy ez tényleg mennyiben sikerült, azt nem mi rajtunk áll megítélni; annyit azonban jól esik tudnunk, hogy olvasó-közönségünk, mely kezdetben tartózkodóbb álláspontra helyezkedett, immár meleg érdeklődéssel viseltetik lapunk iránt s ezt nemcsak létjoggal bírónak, hanem jövő haladásunk s emelkedésünk egyik szükséges factorának is kezdi tekinteni. Mennyiben felel meg az olvasó-közönség véleménye a tényeknek, azt már nem egyszer volt szorocsenk megbeszélés tárgyává tenni. Ép azért ezennel kijelentjük, hogy amaz elvek szolgálatában kívánunk ezentúl is önzetlenül megmaradni, melyeket eddig hangoztattunk, még pedig fokozott erővel, kitartó buzgalommal, nemcsak azért, hogy lapunk számára a vidéki társadalom hivatott közlönye között mindenkor irodalmi

niveaun álló beltartalma által kivívott helyet megtarthassuk, hanem hogy zászlaja alá gyűjtsük mindazokat, kik községünk és a vidék társadalmi viszonyainak beteges állapotát gyógyítani elég erővel és hivatással bírnak s a kikben megvan egyszersmind a a tehetség is, hogy nemcsak a conservallás, hanem a haladás helyes alapját is megvessék.

Hogy e czélt elérhessük nemcsak a helyi körülményekre s társadalmi életünk nyilvánulásaira leszünk tekintettel, hanem igyekezn fogunk a velünk közvetlen összeköttetésben lévő környékben felmerülő minden nevezetesebb mozzanatot a lehetőséghez híven reprodukálni, hogy így lapunkat nemcsak Szarvas mondhassa magának, hanem a vidék is föllelhesse benne azt, mi reá nézve érdekel bír. Azért minden hozzánk közelebb eső helyen a közügyeket ismerő s a társadalom beléletével tisztában levő egyéneket levelezőkül kértünk föl.

Azt hisszük, hogy további működésünknek e rövid pár sorban hű programját adtuk, miért is teljesen fölöslegesnek tartunk lapunk érdekében minden további ajánlgatást.

Előfizetési árak

Félévre . . . 2 frt 50 kr.

Negyedévre . . 1 frt 25 kr.

Ennek beküldésére vidéki előfizetőink részére jövő számunkhoz kész utalvány uralapokat fogunk mellékelni, helyb. előfizetőink pedig lapkihordóknál eszközölhetik az előfizetés megújítását — a szerkesztő által kiállított nyugta átvétele mellett.

Szarvas, 1892. jul. 1.

Kiadóhivatal.

MI UJSÁG?

— Reiszig Ede főispán a megye községét nevezetesen Csaba, Kondoros, Békés, Körös-Tarcsa, Körös-Ladány Szeghalomot látogatta meg s általános vizsgálatot tartott.

— Meghívó! Az önkéntes tűzoltó egyesület összes tagjai tisztelettel meghívotnak ma d. e. 11 órára a »Bárány« udvarán levő sinkörben tartandó közgyűlésre, melynek tárgya, az egyesület tisztségviselőinek megválasztása leendő. Szarvas, 1892. július 10-én Dr. Kresz Árik János id. elnök, Golián István id. jegyző.

— Árvatári vizsgálat. A helybeli árvatár vizsgálására kiküldetett Szakmári Károly központi nyilvántartó: Az ügykezelés vizsgálata és a nyilvántartás rendezésével kapcsolatban főfigyelmét a számadásra kötelezett magángyámok számbavétele, ezek által a reájok bízott árva vagyonok mikénti kezelése s elszámolására valamint az árva vagyonát terhelő adósságok törlesztési módjainak tüzetes tanulmányozására fordítja. A megyei árvaszékek ezen beható vizsgálatát tehát árvaik érdekében melegen üdvözölhetjük.

— Gondnok és esküdt választás. A szarvasi evang. egyház f. hó 3-án vasárnap istentisztelet utáni közgyűlésen eddigi állásukra további egy évre újból megválasztotta gondnokul Sonkoly Mártont; esküdtékül: Csicsel János és Römer Mihályt.

— A csabai népbank ügyében a nagyváradi kir. tábla a gyulai kir. törvényszék határozatának megváltoztatásával az összes

igazgatósági és felügyelő bizottsági tagokat vád alá helyezte.

— Viskovits-ügy. A képviselő-testület azon határozata, mely szerint a Viskovits-féle árvtári hiányt kölcsön útján fogja fedezni, július hó végeig a főjegyzői irodában közszemlére van kitéve.

— Az 1892. évi közmunka-előirányzat folyó hó 16-ig szintén közszemlére van kitéve.

— A központi választmány közhírré tette, hogy az 1893. évi országgyűlési választók névjegyzéke f. hó 12-ig a városháza tanácstermében közszemlére van kitéve, ahol azt bárki megtekintheti s ellene reklamálhat.

— Halálózás. Gróf Bolza József tiszafüredi nagybirtokos leánya, a 12 éves Paulina. comfess folyó hó 4-én elhalt. A kedves üdvözlőnek hült teteme f. hó 7-én helyeztetett el örök nyughelyére a grófi család szarvasi sírboltjába. Az isteni gondviselés ezen új megpróbáltatásának könnyű viseléséhez a folyton gyászban élő családnak nyújtson irt a kegyelem istene.

— Községi ügymenet vizsgálata. A járási főszolgabíró f. e. július 6. és 7. nsp-jain tartotta meg vizsgálatát Szarvason a közigazgatásra vonatkozó minden ágában. A nm. ministerium évek során át XXI. csoportra osztotta utasításait, s minden egyes csoportban kérdéseket szab elő, melyekre tüzetesen kell megfelelni. A múlt évben 172 kérdést kellett megoldani, míg ez idén 262-öt, — a tapasztalt hiányok betöltésére nyomban kiadott czélszerű rendeletek eszközlése kapcsában. — A vizsgálat igen czélszerűen kiterjeszkedett a közigazgatás minden ágára különleges részletekig: Megvizsgáltattak az összes pénztárak, irodák, hivatalos helyiségek, sőt a kórház-ápolda külső helyisége is, s mindenütt történtek intézkedések a hiányok pótlása tekintetében. — Egyébkint nálunk az ügymenet általában kifogástalannak találtatott, a mi tanujele annak, hogy községünk alkalmas és tevékeny örökben bővelkedik. Ezen tárgyban igen sok tanulságos dolgokat kellene közölnünk, ha azt lapunk korlátolt kerete engedné. Ez uttal csak azt az egyet emeljük ki, a mi a város tettelegesen vagyoni állapotát illeti. Ugyanis a lezárt községi leltár szerint bir a város: Ingóságokban 50,740 frt 10 krt. Ingatlanokban 270,840 frt — krt.

Összesen: 322,580 frt 10 krt. mely cselekvő állapotot a 64,837 frtnyi költsönvételből származó teher leapasztván, a tiszta becsérték 256,743 frt 10. krtban tüntetik elő. A főnebb jelzett teher a viczinális vasut garantiájából s a gróf Károlyi féle birtoknak örökáron lett megvásárlásából állott elő, mely teher azonban az évenkénti tőkétörlesztéssel mindig apasztatik. Apostrofálya lón a közegészségügyi csoportnál, a holt Körös bűzös vizéből eredhető háros kövefkezmény is, s kilátásba van helyezve az, hogy Szarvas és Sz.-András községek a a váltó lázak veszedelmétől mentekké lesznek téve, a mennyiben a holt viznek koronkinti felfrissítése fogna eszközöltetni; ezen kívül azon megindult mozgalom hogy ezen Körös haltenyészdeire változtattassék, a közel jövőben tettelegesen eredményre is vezetend.

— Rucsu-estélyt tartottak tegnap este

a Bárány vendéglőben Fedor Károly ellenőrtávozása alkalmából barátai s hivatalnok társai.

— Nyilvános kimutatása a szarvasi kereskedők által mult hó 28-án rendezett táncmulatság eredményének. Bevétel 101 frt 40 kr. felül fizetésekből 7 frt összesen 108 frt 40 kr. Kiadás 90. frt 79 kr. tiszta maradvány 17. frt 61 kr. mely összeg a kereskedelmi iskola alaptökéjéhez fog, csatoltatni. Felül fizettek Lusztis Miksa 2 frt Réthy Sándor, 1 frt Medveczky József 2 frt Pohl Gábor 2 frt melyet is fogadják az iskola köszönetét. A rendezőség nevében Pohl Károly.

— Főiskolai tanács tartatott f. évi június hó 22-én, melyen Varga József a helybeli főgymnasium tanítóképzői szakosztályához rendes zenetanári és Sziráczki Gyula ideiglenes rajztanár rendes tanári minőségben véglegesítették. Ugyancsak ezen gyűlés Grosz Albert ideiglenes tanárt a földrajz és történelmi tanszékre s Liska Jánost a classica phylológiai tanszékre újabb egyévre — illetve oklevelük bemutatásáig eddigi minőségükben megerősítette.

— Halálózás. Dr. Sinkovics György Szt.-András községi orvost, lapunk munkatársát súlyos vesztés érte: szeretett neje, szül. Ruzsicska Judit f. hó 3-án életének ifju delén, megvált as élők sorából; szelíd szívjóság, hitvesi hűség, rajongó szeretet volt élete fátylaja, mely sietteté érző szívének végső dobhanását. Mindnyájunk részvétele enyhülse fájdalmát a lesújtott férjnek. A család gyászjelentése következő: Dr. Sinkovics György mint férj. Valamint testvérei, és sógorai nevében megtört szívvel jelentik, a jó nőnek, illetve testvérnek és sógornőnek Dr. Sinkovics Györgyné szül. Ruzsicska Juditnak folyó hó 3. d. u. 6 órakor élte 39-ik, boldog házasságának 20-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A felejtetlenek hült tetemei f. hó 5-én d. e. 9 órakor fognak a szarvasi ó-temetőbe nyugalomra kísértetni és tetetni. B.-Szent-András, 1892. jul. 4. Áldás és béke lengjen emléke felett!

— Halastó. Egy helybeli tőkepénzes a holt körösnek halastóvá való átalakítása ügyében a hatósághoz kérdést intézet, hogy ki jelenleg a halászati jog bérleje s hány évre van a jog kiadva stb.

— Egy különös szokás. A városi rendőrség már évek óta üzi azt a különös szokást hogy az utcán kint legelő sertésliba stb. csapatokat, a városházára felhajítja a hol az illető tulajdohosnak bírság befizetése ellenében jut vissza jóságá birtokába. Mi azt hisszük hogy az a rendőrnem azért van hogy kanászokdjék vagy pásztorkodjék ez uniformisával megmegyegyezik hanem azért hogy a törvényes rend feletti örködjék. Nézetünk szerint tehát elég, ha a rendőr, ki is szabálytalanságot vesz észre a jószágok azonnali behajtására utasítja az illető lakost, s egyben nevének feljegyzésével az illetékes hatóságnál kihágás miatt feljelenti.

— Godnok választás. A kondorosi evangy. egyház közönsége mult vasárnapon tartott közgyűlésén választotta meg gondnokát a következő adózási évre. Jelölve voltak: Hrivnák Mihály jelenlegi gondnok, Molnár János és Mravik György. A köz-

gyűlés egyhangulag Molnár János mellett nyilatkozott, mire az elnök kihirdette az eredményt. Egyházi esküdtekül Melis János és Balázs János választottak.

— A önkéntes tűzoltó-nyület alapszabályai jelenleg a községi előjáróságnál vannak véleményadás végett.

— Utczaöntözés. Mint biztos forrásból értesülünk a községi előjáróság a nyári hónapok tartama alatt a Beliczey-utca öntözését elfogja rendelni.

— A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizszabályzó társulat által létesítendő vízművek tervezete a városházánál f. hó 20-áik közszemlére van kitéve.

— Az országos magyar zínész egyesület a városi képviselőtestülethez kérvényt nyújtott be évi segélyben való részesítése iránt, azonban a képviselőtestület tekintve a közpénztár túlterheltségét ez ügy felett egyszerűen napirendre tért.

— A mezőtúri uton levő kompnak hiddal való feleserelése iránt folyamodott több helybeli és mezőtúri lakos a járási főszolgabíróhoz.

— Mértékek vizsgálása. Azon körülményből kifolyólag, hogy az egyes kereskedők között megbizhatlan súlyokat használnak mértékül, a főszolgabíró úr elrendelte, hogy ez összes üzletek e tekintetben megvizsgáltassanak.

— Kenderáztatás. A községi előjáróság felsőbb rendelet folytán közhírré teszi, hogy a kenderáztatás csakis a Bikazugban van megengedve.

— Táncvizgalm. Mint értesültünk a szünidőt helyben töltő egyetemi és akadémiai hallgatók e hó végével hangversennyel egybekötött táncmulatságot fognak rendezni.

— Elhunyt, Kicska Dániel végzett orvosnövendék városunk szülötte a nyitra megyei kózkórházban mult hó 27-én.

— Uj kaszinó. Kondoroson az alakitandó kaszinó ügyében mult vasárnap jött össze az e czélra választott bizottság, elkészítve a tervezetet, melyet a közgyűlésen előterjeszt. E tervezet szerint a kaszinó október havában megnyitátnék.

— Uj plébánia. Kondoros községben, az ujonnan építendő rom. kath. plébánia épületéhez szükséges téglá anyag már hordva készen áll, s valószínű, hogy a külső munka befejezte után már az ősz elején megkezdődik az építkezés. A község épületei ezzel is szaporodni fognak.

— Évzáró vizsga. A helybeli orthodox izrl hitközség is kolájának zárvizsgája f. hó 3-én ment végbe a hitközség kiküldött teinek megelégedésére.

— A városháza beosztása. A városháza termének beosztására a képviselőtestület kebeléből kiküldött bizottság a következő tervezetben állapodt meg, mely valószínűleg a képviselőtestület által is minden vita nélkül fog elfogadtatni: 1. Kovács járásbíró — Mérnöki szoba, 2. Járásbírói iktató — Pénztár, 3. Török jbiró — Salacz jegyző, 4. Peres nyomdája — Salacz jegyző, 5. Kontur jbi. — Golian S. 6. Telekkönyv — Adóügyi iroda, 7. Fogyasztási hivatal — Fogyasztási hivatal, 8. Tanácterm — tanácsterem, 9. Pénztár — kis-tanácterm, 10. Kézbesítők. — Kézbesítők, 11. Salacz jegyző — Gazda, 12. Adóügyi iroda — Dancs jgyzó, 13. Dancs jegyző — Közigazg. iroda és Iktató, 15. Pól főjegyző — Pól főjegyző, 16. Árvagyám — Főjegyzői iroda, 17. M. Kir. Adóhivatal pénztára — Árvagyám, 18. Golian adótitási szobája — Levéltár, Jegyzet. E beosztásnál az egyes számok közvetlen közelében levő jelzések a régi és a kötjel utáni jelzések a tervezett beosztást tüntetik fel.

— **Babák Márton** helybeli derék iparosunkat is súlyos csapás érte: szép reményekre jogosító Lajos fia, ki a folyó tanévben végezte az elemi iskolát, a diphteritis áldozata lett. A mindenható enyhítse a szülők fájdalmát.

— **A postautalványi díjak**, a kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán, folyó évi július hó elsejétől kezdve mérsékelteni fognak. Nevezetesen belföldön és Ausztriával való forgalomban az 5 krajczárnyi díjminimummal 5 frt helyét 10 forintig terjedő összeget lehet utalványozni, magasabb összegek díja ugyanaz marad mint eddig volt; 10 forinton felül 50 forintig 10 kr, 50—150 frtig 20 kr, 150—300 frtig 30 kr, 300—500 frtig 50 kr. Bosznia-Hercegovinával, a törökországi postahivatalokkal, Németország és Luxemburggal való forgalomban 20 frtig 10 kr, 20—30 frtig 15 kr, 30—40 frtig 20 kr, 40—50 frtig 25 kr, és így minden további 10 frt után 5 kr. Németországgal és Luxemburggal való forgalomban egy utalványon utalványozható összeg maximuma 200 frt, a megszállott tartományokkal és a keleten levő cs. és kir. postahivatalokk való forgalomban pedig 500 frt.

— **Helyreigazítás.** A főgymnásiumi tanulók évváró tornaversenyén a VIII osztályból nem Králik Pál, hanem Schwieger Sándor dobta el a 11 klgamos gránitkövet 606 ctmnyire, mit az iskolai értesítőben és lapunk 2 heti számában foglalt téves állítás kiigazítása végett említünk fel.

Csikos és koczkás selyemszyöveket, Louisina, Folard-Sürrah-Taffetanemkülönbén Merveilleus selymeket is méterenkint 45 krtól 3 frt 85 krig egyes öltönyökre, vagy egész végekben is póstaber- és vámmentesen szállít **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták prstafurdolával küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros bélyek ragasztandó.

Irodalom.

Leány gymnásium létesült a fenkölt lelki Pulszki Polixezena urhölgy kezdeményezése folytán Budapesten, mely működését a jövő őszi megkezdi. Ez intézmény nem jelent nagy reformot amennyiben hölgyeink eddigelé sem voltak kizárva a tudományok almamáteréből, mindezáltal nőnevelésünk mai rendszerének egy hézagát fogja kitölteni s mint ilyen örömmel üdvözölhetjük. A leány gymnásiumba való felvétel iránti jelentkezések s mindennemű tudakozódások az **»Élet«** Szerkesztőségéhez Budapest V. Árpád utca 6. sz. intézendők.

Festőművészeink a mezőgazdaság szolgálatában. Hazai festőművészeink eddig még nem igen keresték fel alkotó tehetségükkel a mezőgazdaságot, melynek pedig igen sok nomen-tuma van, a mely érdemes a legnagyobb mesterek csetére vagy rajzójára is. A legutóbbi ideben sikerült a **»Köztelek«**-nek, az orsz. magy. gazdasági egyesület hivatalos lapjának különösen a szakszerű haszonállatok rajzolása és festésére fordítani művészeinek figyelmét. A nevezett lap egymás után közli művészi rajzait **Vastag Géza** és **Rüthner Helén** festőművészeknek.

Az elsőtől legközelebb jelenik meg művészi kivitelben **József főhercegnek** az ideitényészállat—vásáron első díjat nyert és 1000 frtért eladott magyar faju bikája, az utóbbi pedig elkészítette **Albrecht főherceg** magyar-óvári és gr. **Teleki László** erdélyi uradalmi ménese, tehénészete és sertésnyájának sikerült rajzait, melyekkel legközelebb kedveskedik a **»Köztelek«** olvasóközönségének. Hazai gazdasági irodalmunk egyik kiváló képviselője a **»Köztelek«** e műmellékleteit ajánljuk olvasóink becses figyelmébe.

A magyar női olvasóközönség legkedveltebb szépirodalmi lapja a **»Képes Családi Lapok«** 28-ik száma, a **Hermath Lujza, Tolnai Lajos, Jókai Mór** cikkeinek folytatását közli; szellemes verset találunk benne **Rudnyánszky Gyulától.** 1 mi e számot nagyon érdekessé teszi az, egy aetlénografiai rajz **Gáspár** után. Ujonnan belépő előfizetők a következő kedvezményekben részesülnek: **ingyen** kapják a koronázási díszszámot; aki az egész évi előfizetési díjat vagyis 6 frt és 80 krt posta és rsumagolási díj fejében beküld az 4 regényt, aki 3 frt és 40 krt beküld az 2 regényt, és aki 1 frt 50 krt és 20 krt küld az 1 regényt kap jutalmul. A **»Képes Családi Lapok«**-at mely 14 év óta fennállása alatt a magyar művelt, főleg női közönség legkedveltebb lapjává lett, s a mely olcsóságánál és dús tartalmánál fogva ma a legelterjedtebb szépirodalmi lap, részünkről a legmelegebben ajánljuk lapunk olvasóinak. Ára: egész évre 6 frt; félévre 3 frt; negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetési összegek a kiadóhivatal címére Budapest, V. ker. Nagykorona-utca 20. sz. alá küldendők.

CSARNOK.

Az elszűllött.

(Életkép.)

A vendéglő egyik elrejtett fülkéjében egy halvány ifjú dőzsöl. Az előtte levő asztal tele van boros, sörös és cognacos üvegekkel. A fiatal ember társaságát két kipróbált tivornyázó képezi, kik derekasan hozzálatnak az üvegek kiürítéséhez. A sápadt ifju reszkető elhaló hangon szól az oldalán levő cigányprimáshoz valamit, mire a barna ficzkók elégedett arccal készülnek a játszáshoz. Egy halottiindulót huz a banda.

A hangos kacaj, kiabálásnak, duhajkodásnak egyszerre vége szakad s mindenki a halvány ifjura veti tekintetét, ki e perczen csakugyan úgy néz ki, mint a ki a végső útra készül. Megüvegesedett szemekkel bámul maga elé, arczán elnem titkolható kétségbeesés ül. Oh az ilyen sötét perczek idején egy kéznél levő fegyver elegendő lenne arra, hogy a kétségbeesés örvényébe süllyedt ember, egy pillanat alatt véget vessen életének. Ifjunk is ilyen gondolatokkal van tele s kínos vonaglás látszik tagjain.

Két társa megunván e kínos jelenetet, vig notákat parancsol a cigányoknak, kik most már a szebbnél szebb és tüzesebbnél tüzesebb csárdásokat húzzák a kis társaságnak.

A halvány ifju képe azonban nem derül fel.

Sötét őj nem változhatik egy pillanat

alatt fényes nappallá. Zúgó éjszaki szél nem válthatja fel rögtön enyelgő lanyha szellő. Ott ül a sötét árny még soká az ifjú arczán. De a káhitó mámoritáltól ereje is kezd lassan működni.

A sötét gondolatok helyett, jóleső közöny szállja meg az ifju lelkét. Lassankét szélfoszlik a kétségbeesés sötét köde, s az ifju arca egy-egy szellemes ötletre koronként felderül, míg végre a szesz fokozott hatása alatt kedve szilaj tombolásba tör ki.

E perczen lép a fülkébe egy tisztas arczú öreg. Tájékozatlan léptekkel halad az asztal felé s szelidjósággal néz a tivornyázó ifjú felé.

— Aladár! Ön ismét mulat?

— Igen kedves bácsi ma fogom tartani dorbézolásom 25 napos jubileumát!

— Jobbnak találnám, ha ön végeztetne e dobzódásnak s hivatalát nem hanyagolná el!

— Eh! mit nekem a hivatal, eh! mit nekem élet. Ez az élet, a bor, a cigány és a társaság!

Az öreg egy széket vesz elő és most csendesebben kezdenek beszélgetni egymással, míg a többiek folytatják a szilaj tombolást.

— Aladár! ha ön így folytatja úgy... nem sokára megkondul a böjti nagy harang.

— Had konduljon, felelé az ifjú. Mióta az a szöke tünde teremtés azt mondta a szemembe, hogy nem szeret, azóta előttem nincs becse semminek, még az életnek sem. Mi voltam egykor, hisz ön ösmer, látta, és mi vagyok most, azt is látja. Miért fáradjak, miért küzdjek ha életcélomat egy rideg »nem« szóval elérhetlenné tették, miért éljek mikor az élethez már nem köt semmi. Engem csak egy szó menthetne meg, de e szót hallani soha nem fogom! Isten önnel öregem, kérem hagyjon magamra, ösmerem szívjóságát, javamat akarja, de higgye el, hasztalan fáradozik belőlem többé embert nem csinál.

Ezeket mondá az ifjú és a tisztas arczú öreg fejcsóválva távozott.

Nap nap után mult és a halovány ifju még haloványabb lett. A lelki elesüggedéssel kart öltött a testi hanyatlás. Mindinkább elgyengült, mindinkább fonnyadt, míg egyszer egy szép tavaszi reggelen halva találtak ágyában.

És megkondult a böjti nagy harang.

Mihályi József.

A magyar népdalról.

Magyar dal, cigányzené! Kit ne büvöltél volna még el, kit ne varázsolta volna még meg édes-bus dallamoddal? Ki ne érezte volna ki hangjaidból egy nemzet szellemének leheletét, multja összes bánatát s jövője összes reményét? Hogy is mondja a költő:

Sírva vigad, hej! a magyar régen...

Bizony réges-régen Ki tudja, mióta oly bus a magyar ember, mióta oly szomorú a magyarnóta? Ha a nemzet hányatott sorsára, fény s árnytól változatos történelmi multjára s különösen melancholikus vérmérsékletére gondolok, azt hiszem, nem tévedek, ha azokban az ósrégi, még mindég hiába várt magyar zeneemlékekben ugyanazon borus-derüs hangulatot keresem, mely közzsájon forgó népdalainkat átlengeti. Tulajdonképen csak ez

utóbbiakról akarok egyet mást mondani, mert hisz a 15—18 századból fennmaradt »históriás« s egyéb énekek gyűjteménye még mindig a könyvtárakat díszíti s a magyar közönség előtt ismeretlen.

Ha a 20—30 évvel ezelőt divó s mai nap régieknek nevezett népdalokat hallom, úgy tesz nekem, mintha az igénytelen, kurta dalamból a nemzeti génusz lassan ébredne ugyan, de mindég határozottabban s bátrabban törne elő. S midőn a nemzeti elnyomatás megszűntével neki adhatta magát a magyar ember a busongásnak s szabadon dalba önthette, a mi szívet-lelkét oly sokáig nyomta, megszülettek ama dalok, melyek hallása vagy éneklésekor lelkünk még legszilajabb kedviben is elkomorodik s egy nyomasztó, mégis jóleső fájdalom rezgi át egész valónkat; de ez a fájdalom soha sem lesz kétségbeeséssé, vigasztalhatlan buskomorsóvá, ez a fájdalom inkább edzi a lelket! S míg egyrészt elringat benünket a dal a multak sötét emlékezetén, másrészt egy-egy merész rithmussal, sajátzerű dallam menettel hirtelen felébreszti benünk a nemzeti büszkeség érzését s a szemek, melyek tükrében megrezzentek a fájdalom önkéntelen könnyei, kigyulnak az öröm lángjából, a remény sugarától, a férfias letterő szikrájától s feledve a multat, elvezük a jelen boldogságát, a jövő reményét s a féktelen jókedv szilaj csapongása szinte a végletekre ragad. Mit tudom én, mivan e hangokban oly különös, oly titkos varázs erő? A melódia, vagy rithmus-e az, mely a magyar szívhöz oly könnyen megtalálja az utat s mint labdát dobálja a bubánat s a lelkesült öröm Oczeánján? Én azt hiszem mind a kettő.

A melódia egyedül még nem tesz nemzetivé egy zenedarabot sem legalább magyarrá nem! hisz maga a dallam kozmopolitikus valami, mely úgy a magyar, mint minden nép zenéjében csak a dur és moll kategóriájába eshetik. A rithmus a hangoló időtartamának a magyar nyelv szelleméhez igazodó váltakozása, ez adja meg a dalnak nemzeti jellegét s nyomja rá a magyar génusz bélyegét.

Nem lehet tagadni, hogy magyaros dallam is létezik, de ennek sajátosságai igen kevés pontra szoríthatók s ugyszólván minden magyar dalban a sablonosságig-hasonlók, sőt ugyanazok, mely egyformaság különösen a dalok befejezőmódjában nyilatkozik szembetűnően. Ponorí Thewrewk Emil (I. A magyar zene tudományos tárgyalása 20 és 21, lap) nemzeti nyelvük s dalaink rithmusának egyezéséből bizonyítja be, hogy »zenénk nemzetiségének megítélésében a leges-legfőbb kritérium a rithmus.«

S ez a rithmus az, mely régiebb népdalaink melancholikus dallamát oly titkos varázssal ruházza fel, ez okozza, hogy a szomorú hangulat, melyben lelkünk önfelédten ringatózik, nem fajul gyáva kétségbeeséssé, egy pillanat s a szavak, az ütemek meggyorsítása, kiemelése, kiragad benünket a sötét borongásból, s mint a felhők mögül felbukkanó nap, megcsillan szívükben is a remény s gondolatlan jó kedv sugára: a magyar kedély humoros derüje s a szívből az ajkán felhangzik az örökös vigasztaló refrén: »No de se baj! több is veszett Mohácsnál!«

Egy régi jó magyar dal, a magyar

ember lelkének hü lükre, érzelmeinek, s vágyainak ugyszólván megjegyezése. Innen van az általános hatás, innen a ragadós szomorúság, a gyújtó lelkesedés, mely egy magyar nótá hallásakor megszállja az embert. S e hatást korántsem a nemzeti elfogultság vagy megszokás növeli nagyra; érezték s érzik azt idegen nemzetiségűek is s a nélkül, hogy tudnák a lélektani összefüggést e sajátos esésű dallamok, e kihívón merész rithmusok és egy »sirva vigadó« magyar ember lelkivilága között, önkénytelen rabjává lesznek e hüvös bájos hatásnak s hasztalan vergődnek, hogy siró-nevető démoni hatalom nyomása alól magukat kizzabadítsák.

(foly. köv.)

Szerkesztő üzenetek.

Z. K. Szt.-András. Sajnálattalunkra későn érkezett, A necrolog jövő számra marad.

Egy apának. Sokban igazat kell adnunk felháborodásának, mert az értesítő jelzett lapjai lényeg botrányos összeállításának. A nyomdász ügyellenségén azonban már segítve lett, s az új lenyomat a helyviszonyokkal számot vetni tudó elfogulatlanok meglegedésére szolgálhat. felszólalása egyébiránt indokolt.

Nyilttér.*)

EPILEPSIA (eskor)

viisszaesés nélkül gyógyítható. A tudomány eme csodás sikere ezer és ezer alkalommal bebizonyult.

Bővebb értesítést ad levélpostabélyeg beküldése mellett.

»Office Sanitas« Paris
30 Faubourg Montmartre.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

	7401 v.	7413 v.
Szarvas	indul: 9:34 d. e.	1:46 d. u.
Mező-Túr	érk: 10:20 »	2:32 »

Mezőtúr-Szarvas.

	7412 v.	7402 v.
Mező-Túr	indul: 12:36 d. u.	5:10 d. u.
Szarvas	érk: 1:22 »	5:56 »

Arad-Budapest.

	601. gy.	603. sz.	605. sz.
Arad	ind: 8:20 d. e.	11:18 d. e.	9:05 este
Csaba	érk: 9:20 »	12:50 »	10:50 »
»	ind: 9:29 »	1:15 d. u.	11:05 éjjel
Mező-Túr	érk: 10:29 »	2:42 d. u.	12:49 »
»	ind: 10:30 »	2:50 »	12:53 »
Szolnok	érk: 11:15 »	4:01 »	2:06 »
»	ind: 11:22 »	4:15 »	2:21 »
Budapest	érk: 1:20 d. u.	7:25 este	5:50 reggel

Budapest-Arad.

	602. gy.	604. sz.	606. sz.
Budapest	ind: 1:55 d. u.	8:10 d. e.	9:30 este
Szolnok	érk: 3:53 »	11:04 »	12:35 éjjel
»	ind: 4:02 »	11:14 »	1:05 »
Mező-Túr	érk: 4:47 »	12:17 d. u.	2:06 »
»	ind: 4:49 »	12:24 »	2:09 »
Csaba	érk: 5:52 »	1:48 »	3:33 »
»	ind: 5:57 »	2:13 »	3:53 »
Arad	érk: 6:57 este	3:45 »	5:24 reggel

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

VARGA JÓZSEF.

(* E rovatban költségekért nem vállal felelősséget a Szerk.)

344./892 Eln. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyváradi kir. ítélő tábla méltóságos Elnökének f. évi 426/862 sz. rendelete alapján ezennel árlejtést hirdetek a vezetésem alatti kir. járásbírósi hivatali és fogház helyiségeinek fűtésére a folyó év II-ik felére és az 1893 egész évre szükséges: és pedig a hivatal helyiségeinek fűtéséhez szükséges 7282. köbméter, és a fogházak fűtésére szükséges 2715. köbméter, és így összesen 9998. köbméter jó minőségű tűzifának vállalat útján leendő szállítására.

A szerződési feltételek a következők:

1. Az árlejtés folyó év Junius hó 20-án d. e. 10 órakor hivatalos szobámban fog megtartatni.

2. A fa köbméterének kikiáltási ára 3 frt 75 kr. melyért az a bírósági helyiség udvarában be is szállítandó, — azt össze rakva jól felmérve átadandó lesz.

3. Vállalkozó tartozik a szállított fa mennyiség árának 10%-át készpénzben ova-dék czimén hozzám letenni.

4. Vállalkozó köteles a szükséghez képest a megállapítandó szerződési feltételek mellett további fa mennyiséget is szállítani.

5. Ha vállalkozó kötelezettségének eleget nem tenne, annak terhére és költségére fog a szükséges fa mennyiség bár honnan és bármely áron beszereztetni.

A szerződés alapján történő kifizetések alkalmával a fél által kiállított minden nyugtatóvány nem csak a nyugtatóványi bélyeg illeték czimén járó bélyegjeggyel látatik el, ha nem arra egyuttal még külön a szerződési jogügylet után III fokozat szerint járó illeték fejében az utalványozott összegnek megfelelő értékű bélyegjegyek is is felragasztandók.

Szarvason 1892, Junius hó 29-én

Kontur József

kir. járásbíró.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést csúz, köszvény, tagszaggatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe.

Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak horgonnyal valódi!

HIRDETÉS.

2—3 gymn. osztályt végzett jó házból való fiu mint

tanonc

felvétetik

PERCZEL JÁNOS

1—3

czukrásznál.